

Strasbourg, 12.3.2013
COM(2013) 144 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

Bevezetés

A gazdasági válság különösen súlyos hatást gyakorol a fiatal generáció tagjaira: a munkanélküli fiatalok aránya 2013 januárjában elérte a 23,6 %-ot: ez az arány kétszer olyan magas, mint a felnőttek esetében, és semmi nem utal a helyzet javulására. Jelenleg a 15–24 év közötti európai fiatalok közül 7,5 millió azoknak a száma, akik nemcsak a munka, de az oktatás és a képzés szempontjából is inaktívak.

A helyzet egyes tagállamokban és régiókban különösen kritikussá vált. Mindez komoly kockázatot jelent az EU társadalmi kohéziójára nézve, hosszú távon pedig negatív hatással lehet a gazdaságra és a versenyképességre is. Annak érdekében, hogy az ebbe a korosztályba tartozó fiatalokból ne legyen „elveszett generáció”, az EU intézményeinek, a kormányoknak, a vállalatoknak és a szociális partnereknek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük minden szinten.

A fiatalokat sújtó munkanélküliség elfogadhatatlanul magas arányának csökkentése érdekében a Bizottság 2012. december 5-én a fiatalok foglalkoztatásáról szóló csomagot fogadott el. A csomag része az ifjúsági garancia létrehozására¹ vonatkozó tanácsi ajánlásra irányuló javaslat, emellett elindítja a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló konzultáció második szakaszát a szociális partnerekkel², létrehozza a tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai szövetségét³, valamint felvázolja, milyen módon lehetne leküzdeni a fiatalok mobilitását akadályozó tényezőket.

Az EU a strukturális alapok útján már jelentősen hozzájárult a fiatalok munkanélküliségének felszámolásához, különösen a 2011 decemberében elfogadott, „Több lehetőséget a fiataloknak” elnevezésű kezdeményezés⁴ keretében létrehozott munkacsoportok révén.

2013. február 7-8-i ülésén az Európai Tanács emlékeztetett arra, hogy az EU már eddig is jelentős támogatást nyújtott ezen a területen. Felismerve emellett, hogy a fiatalok egyes régiókban különösen nehéz helyzetbe kerültek, a Tanács javaslatot tett az ifjúsági

¹ COM(2012) 729 final
² COM(2012) 728 final
³ COM(2012) 727 final
⁴ COM(2011) 933 végleges

foglalkoztatási kezdeményezés elindítására, amely a 2014–2020 közötti hétéves időszakban 6 milliárd eurós költségvetéssel rendelkezne, és nyitva állna minden olyan régió előtt, ahol a fiatalok munkanélküliségi rátája meghaladja a 25 %-ot.

A kezdeményezés finanszírozására a kohéziós politika alfejezetén belül kerülne sor, egyrészt az Európai Szociális Alaptól (ESZA) célzott beruházásként érkező 3 milliárd EUR, másrészt 3 milliárd EUR külön költségvetési tétel révén.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés mihamarabbi zökkenőmentes elindítása érdekében a Bizottság az alábbiakban összefoglalja, melyek a kezdeményezés legfőbb jellemzői, valamint bemutatja a jelenleg az Európai Parlament és a Tanács által tárgyalt, az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az Európai Szociális Alapról szóló rendelet szükséges módosításairól szóló javaslatait.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés megvalósítása

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés megerősítését és felgyorsítását az ESZA által támogatott feladatok ellátását, ezzel elősegítendő, hogy a Bizottság fontos kezdeményezései, a fiatalok foglalkoztatásáról szóló csomag, valamint különösen a Tanács által 2013. február 28-án politikailag támogatott, az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló ajánlás elemei megvalósuljanak a támogatásra jogosult régiókban. Ez utóbbi kezdeményezés azt garantálná, hogy minden olyan 15-24 év közötti fiatal, aki nem foglalkoztatott, és oktatásban vagy képzésben sem részesül (ők az úgynevezett NEET-fiatalok), a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül színvonalas állásajánlatot vagy gyakornoki állást kap, illetve további oktatásban és képzésben vehet részt.

Arról, hogy pontosan milyen intézkedések szülessenek a kezdeményezés keretében, a Bizottság és a tagállamok a kohéziós politika programozási folyamata során fognak dönteni, az azonban biztos, hogy az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés programjai nem rendszereket vagy struktúrákat fognak támogatni, hanem egyénileg fogják megcélozni azokat a fiatalokat, akik nem rendelkeznek munkaviszonnyal, és a ,oktatásban vagy képzésben sem részesülnek. Ezáltal az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés a tagállami szinten foganatosított, többek közt az ESZA által támogatott intézkedések kiegészítése lesz, melynek célja az ifjúsági garancia rendszerének létrehozása és működtetése. A kiegészítő szerep betöltése érdekében az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtását teljes mértékben az ESZA programozásába kell integrálni, a NEET-fiatalok fenntartható munkaerő-piaci beilleszkedését szolgáló beruházási prioritásként. Ahol lehetséges, a tagállamoknak az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés keretén belül

szabad kezet kell kapniuk, valamint ösztönözni kell őket abban a tekintetben, hogy az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéshez minimálisan szükséges, az ESZA-ból származó 3 milliárd eurós támogatásnál több ESZA-forrást fordítsanak a fiatalok munkanélküliségének és inaktivitásának leküzdésére.

Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés által támogatott beruházásoknak kifejezetten konkrét célok gyors elérése kell törekedniük. A Bizottság ezért az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés előreütemezését javasolja, és elsősorban azt ajánlja, hogy a kezdeményezés ne legyen része az eredményességi tartalékra irányuló mechanizmusnak, annak érdekében, hogy már a végrehajtás korai szakaszában kézzelfogható eredményeket lehessen elérni. A Bizottság arra is ösztönözni kívánja a tagállamokat, hogy új, az egyszerűbb végrehajtást és az eredményközpontú szemléletet elősegítő eszközként a 2014–2020-as programozási időszakra javasolt közös cselekvési tervek is alkalmazzák. Azt elkerülendő, hogy az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés zökkenőmentes végrehajtása költségvetési korlátozások miatt elakadjon, a javaslat alapján az ESZA-tól érkező támogatás finanszírozása tagállami forrásokból történne.

A fiatalok foglalkoztatásáról szóló csomag céljainak teljesítése és az ifjúsági garancia megteremtése a Tanács ajánlásának megfelelően: erre az átfogó stratégiára kell alapozni az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtását. Mint azt a Tanács ajánlása is megfogalmazta, a tagállamok a nemzeti, regionális és helyi feltételekhez alkalmazkodva fogják kialakítani a garanciarendszert, tekintetbe véve többek között a fiatal generáció sokszínűségét, a kölcsönös kötelezettségvállalás elveit, valamint az inaktivitási ciklusokkal járó kockázat kezelésének szükségességét. A makrogazdasági feltételeket sem lehet figyelmen kívül hagyni. Az érintett tagállamok gazdasági és társadalmi körülményeinek mérlegelésekor figyelembe kell venni a munkaerő-piaci helyzetet és a fiatalok kilátásait is.

Tagállami szinten az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés programozására az ESZA keretén belül kerülne sor. A könnyebb megvalósítás, valamint a kezdeményezés hatásainak érzékelhetővé és mérhetővé tétele érdekében az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtása során kiemelten fontos a sajátos előírások betartása a nyilvánosság, az előrehaladás nyomon követése, a hatások értékelése, valamint a pénzgazdálkodás és a pénzügyi jelentések terén.

A Bizottság ezért módosítja a közös rendelkezésekről szóló rendeletre, valamint az ESZA-ról szóló rendeletre vonatkozó javaslatait.

Következtetés

Az ifjúsági garancia megvalósításához célzott állami beruházásokra van szükség, amelyekhez az ESZA szilárd támogatást tud biztosítani. Az Európai Tanács felhívása alapján az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés feladata lesz az ESZA humántőke-befektetésekhöz nyújtott támogatásának megerősítése. A Bizottság ezért megismétli az Európai Szociális Alap minimális részesedésének megállapítására vonatkozó javaslatát, azzal a céllal, hogy az ESZA részesedése az EU kohéziós politikával kapcsolatos forrásaiból a jelenlegi 22 %-ról legalább 25 %-ra nőjön.